

СПРАГА

У свої сімдесят чотири роки Мілентій Парфенович Козачук з Іванківців виглядає по-молодецьки жвавим і дужим. Недарма ж носить козацьке прізвище. Можливо, і гени від батька та діда-прадіда молодять літнього чоловіка і не дають зігнутися перед вітрами-буревіями, яких у його долі вистачало вдосталь. Та як би вони не дошкуляли, ніколи не випадав із сідла. А звалитися можна було ой як просто...

У 1944 році вісімнадцятирічний Мілентій був мобілізований на війну. Щоправда, добивали фашистських загарбників інші, а він з бойовими побратимами оволодівав азами солдатської мудрості у запасному полку. Уже припускає, що не доведеться понюхати фронтового пороху, бо війна на заході наближалася до переможних залпів травня 1945 року.

Але чекала Мілентія Парфеновича війна з японцями. Власне, у пам'яті колишнього фронтовика за карбувалося безліч воєнних епізодів, яких би вистачило на цікавий роман. Та з особливим трепетом ветеран розповідає, як воїни 6-ої Орловської дивізії 39-ої армії добиралися безводними степами Халхін-Голу до Китаю. Пересувалися вночі, та спрага мучила нестерпно. Коли "студебекерами" доставляли воду, то біля автомобіля творився такий гармидер, що командири ради не могли дати.

Звичайно, 25—30 кілометрів безводного марш-кидка щодоби виснажували найдужчий організм.

— Ще до фронту померло багато солдат, — ділиться спогадами Мілентій Парфенович. — Як правило, пекельна спрага скошувала найслабших і, що дивно, найдужчих. Мабуть, тому що вони потребували більше води. Виживали середняки, такі, як я.

Зрозуміло, що бувалому в бувальцях селянину трагічний воєнний досвід відкрив чимало життєвих істин: і оманливу близькість водних озерець, воду з яких неможливо пити, і цілющий несмак ягід чужини, і ненадійний захист від сонця та спраги похідних палаток. А згодом зробив висновок, що японці вміють воювати, але техніку мали допотопну. Про їх відсталість можна судити навіть по гарматах з колесами на дерев'яних спицях.

Халхін-Гол, Мукден, Порт-Артур, Сензянь, Пекін — для нинішніх школярів це географічні назви, історичні місця боїв з японцями. Для М.П.Козачука — це віхи його військової доблесті, солдатської молодості.

Підступний удар долі довелося витримати Мілентію Парфеновичу через багато літ після війни: трагічно загинув єдиний син В'ячеслав. Нині 18-літній внук Микола додає енергії, допомагає дідові з бабусею вести господарство. А, отже, козацькому роду нема переводу.

Віталій ТАРАСЮК.